

Załącznik
do Uchwały Nr VII/ 54 /15
Rady Miejskiej w Trzebiatowie
z dnia 30 kwietnia 2015 r.

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY NA LATA 2015 – 2017

**TRZEBIATÓW
KWIECIEŃ 2015 r.**

SPIS TREŚCI

I. WSTĘP	3
II. PODSTAWA PRAWNA	3
III. DIAGNOZA ŚRODOWISKA I PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH DOTYKAJĄCYCH RODZINY W GMINIE TRZEBIATÓW	4
3.1 Diagnoza i wybrane problemy dotyczące rodziny w gminie Trzebiatów	4
3.2 Edukacja społeczna i profilaktyka wspierania rodzin	8
IV. CEL GŁÓWNY I CELE SZCZEGÓŁOWE	12
V. SPOSÓB REALIZACJI PROGRAMU	14
5.1 Praca z rodziną	15
VI. ADRESACI PROGRAMU	15
VII. PODMIOTY	15
7.1 Realizatorzy programu	16
VIII. SPODZIEWANE REZULTATY	16
IX. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU	16
X. EWALUACJA	16
XI. PODSUMOWANIE	16
XII. OSOBY TWORZĄCE PROGRAM	16

I. WSTĘP

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2014 r., poz.619), nałożyła na gminy nowy obowiązek polegający na opracowaniu i realizacji 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny. Zgodnie z art. 2 powyższej ustawy, wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wspieraniu funkcji opiekuńczo – wychowawczych to zespół planowanych działań mających na celu przywrócenie rodzinie zdolności do wypełniania tych ról.

Rodzina to naturalne środowisko, które najdłużej i najsilniej oddziałuje na dziecko, dlatego ma ogromny wpływ na kształtowanie się jego cech psychicznych i zachowań. Powinno ono zapewnić harmonijny rozwój, przyszłą samodzielność życiową, a także ochronę przysługujących im praw i wolności. Rodzina stanowi wspólnotę, w której to dziecko zdobywa pierwsze doświadczenia, doznaje pierwszych odczuć emocjonalnych, jednocześnie przyswaja sobie obowiązujące wzorce współżycia społecznego, a także utożsamia się ze swoim najbliższym otoczeniem, szukając miejsca dla siebie. W prawidłowo funkcjonującej rodzinie tkwią walory wychowawcze nie do zastąpienia przez inne środowisko. Taki trwały i stabilny związek daje poczucie bezpieczeństwa, zadowolenia i psychiczne oparcie swym członkom. Jednak nie wszystkie rodziny prawidłowo realizują spoczywające na nich zadania opiekuńcze i wychowawcze. Pojawiające się wówczas dysfunkcje obligują zobowiązane instytucje i służby do podejmowania działań wspierających rodzinę. Problemy występujące w rodzinie często są złożone i wymagają interdyscyplinarnych rozwiązań. Czynniki, które wpływają na dysfunkcję rodziny mogą być m.in uzależnienie, przemoc w rodzinie, brak umiejętności wychowawczych, którym zazwyczaj towarzyszy brak stabilizacji zawodowej i materialnej.

Skuteczna ochrona dzieci, jako priorytetowe zadanie, realizowana jest przez zespół osób działających w obszarze wspierania. Współpraca przedstawicieli pomocy społecznej, Policji, instytucji oświatowych, służby zdrowia, kuratorów sądowych i społecznych, organizacji pozarządowych, środowiska lokalnego, a przede wszystkim aktywność własna członków rodziny w plan naprawczy zwiększa możliwości zagwarantowania dzieciom bezpieczeństwa i stabilizacji w środowisku rodzinnym.

Wsparcie rodziny powinno być w miarę możliwości wczesne i mieć charakter profilaktyczny. Wszelkie działania powinny być prowadzone na podstawie wspólnie opracowanych planów pracy, uwzględniając zasadę pomocniczości. W związku z tym zadania z zakresu wspierania rodziny koncentrują się na zapewnieniu dziecku możliwości pozostania lub powrotu do rodziny biologicznej. Program odbudowania rodziny jest trudnym zadaniem, które wymaga zaangażowania i kompleksowej współpracy wielu ludzi.

II. PODSTAWA PRAWNA

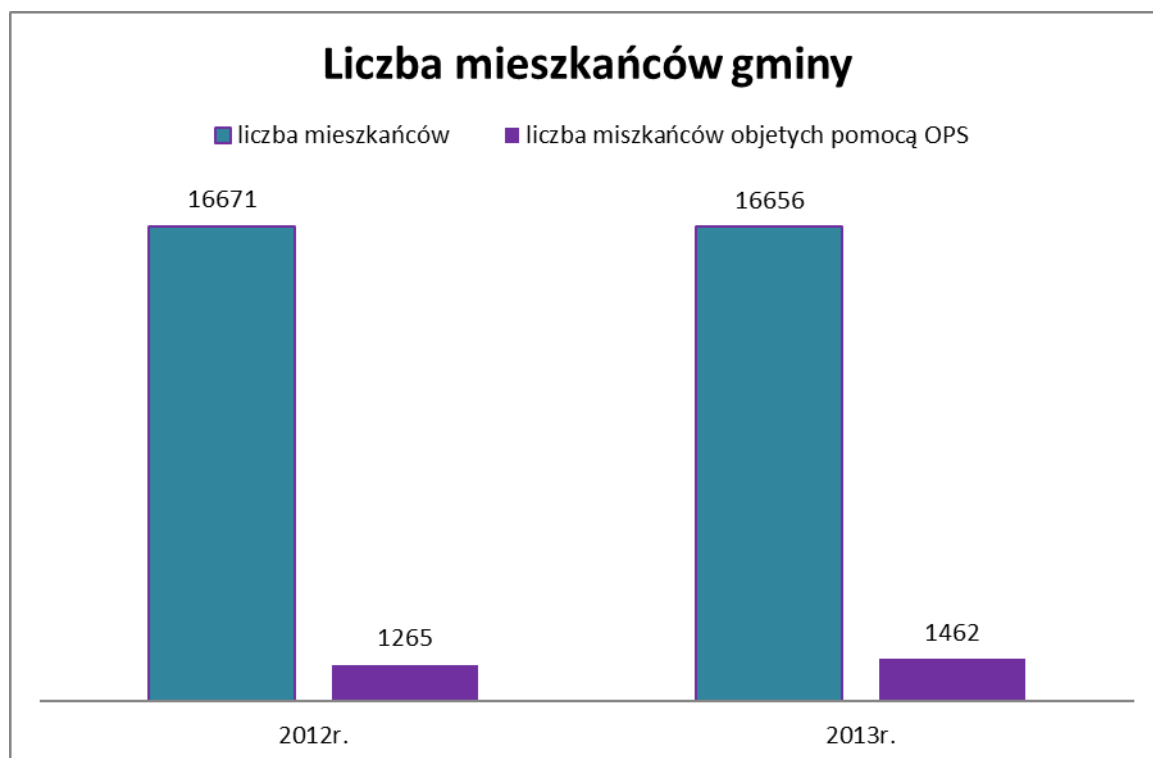
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2015 r. poz. 332)
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2015 r. poz.163)
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2012 r. poz. 1356 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2012r. poz.124 z późn. zm.)
- Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2015 – 2020

III. DIAGNOZA ŚRODOWISKA I PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH DOTYKAJĄCYCH RODZINY W GMINIE TRZEBIATÓW

3.1. Diagnoza i wybrane problemy dotyczące rodziny w gminie Trzebiatów

Trzebiatów jest gminą wiejsko – miejską położoną na Równinie Gryfickiej i Wybrzeżu Trzebiatowskim nad Morzem Bałtyckim. Łącznie gmina zajmuje 225,14 km², co stanowi 22,13% powierzchni powiatu gryfickiego. Do gminy, oprócz miasta Trzebiatów należy 21 sołectw.

Według danych Urzędu Statystycznego w Szczecinie i danych Urzędu Miejskiego w Trzebiatowie na przestrzeni ostatnich kilku lat liczba mieszkańców utrzymuje się na zbliżonym poziomie.

Wykres 1. Liczba mieszkańców gminy ogółem i korzystających ze świadczeń pomocy społecznej.

Źródło: Urząd Statystyczny w Szczecinie i Urząd Miejski

W roku 2012 liczba mieszkańców, która została objęta pomocą finansową Ośrodka Pomocy Społecznej stanowiła 7,59% ogółu liczby ludności. W roku 2013 liczba osób objętych wsparciem wzrosła do 8,78%, przy zanotowaniu jednocześnie spadku liczby ludności ogółem o 0,09%. Zgodnie z art. 2 ust 1 ustawy z dnia 12 marca 2014r. o pomocy społecznej „Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości”.

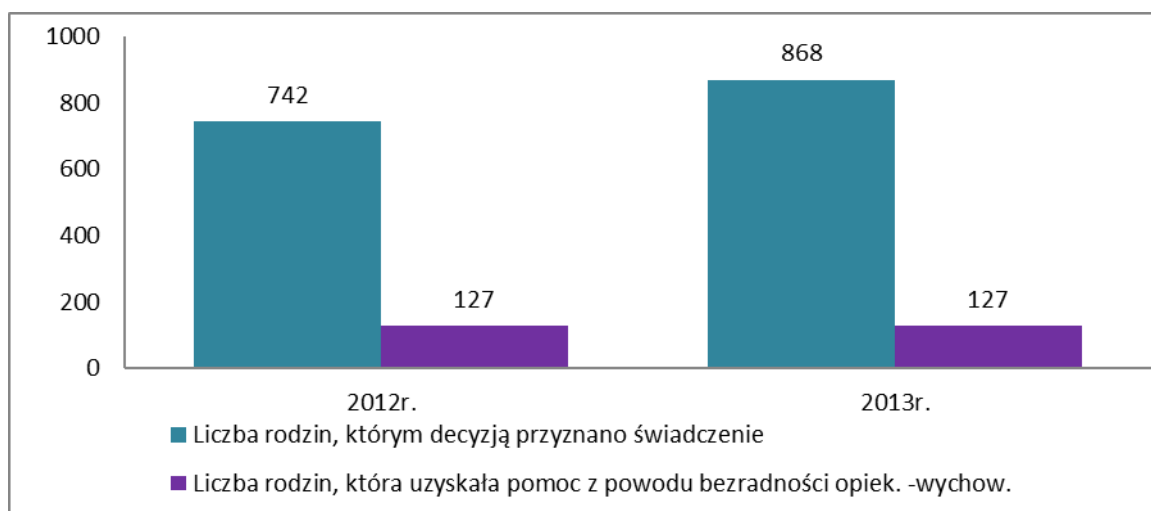
Powody trudnej sytuacji życiowej		
	2012	2013
Ubóstwo	10	5
Bezdomność	31	32
Potrzeba ochrony macierzyństwa	54	58
Bezrobocie	229	308
Niepełnosprawność	145	158
Długotrwała lub ciężka choroba	226	247
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gosp. domowego	127	127
Alkoholizm	124	144
Narkomania	6	16
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	14	22
Przemoc w rodzinie	8	14
Zdarzenie losowe	1	x

Tabela 1. Przesłanki trudnej sytuacji życiowej, które warunkowały przyznanie pomocy w latach 2011-2013.

Źródło : Opracowania własne na podstawie danych Ośrodka Pomocy Społecznej w Trzebiatowie

Obserwujemy tu utrzymującą się dominację pięciu przesłanek, tj. bezrobocia, niepełnosprawności i długotrwałej choroby, alkoholizmu oraz bezradności opiekuńczo – wychowawczej. Praca prowadzona w środowiskach często wskazuje na nakładanie się poszczególnych problemów. Rodziny z problemem opiekuńczo – wychowawczym dotyka jednocześnie problem związany z bezrobociem, alkoholizmem i przemocą domową. To właśnie one w znacznej mierze stają się głównymi przyczynami dysfunkcji w obszarze opiekuńczym i niezaradności w procesie wychowawczym. Frustracje spowodowane brakiem pracy, niskimi dochodami stanowią przyczynę sięgania po różnego rodzaju używki co w konsekwencji obniża zdolności opiekuńcze dorosłych członków rodziny.

Podane dane wskazują, że spośród pięciu wymienionych przesłanek w ciągu badanego roku, cztery wskazują tendencję wzrostową, jedynie problemy opiekuńczo – wychowawcze utrzymują się na tym samym poziomie. Jednocześnie w badanych latach o 57% wzrosła przesłanka przyznawania pomocy z tytułu przemocy domowej. Zjawisko przemocy w rodzinie łączy się z problemami opiekuńczo – wychowawczymi. Zaznaczyć należy przy tym, że w znacznej części osoby dotknięte problemem przemocy w rodzinie nie pozostają świadczeniobiorcami świadczeń pomocy społecznej w związku z tym nie pozostają ujęci w powyższych danych.

Wykres 2. Liczba rodzin objęta pomocą przyznanej na podstawie przesłanki bezradności opiekuńczo – wychowawczej
Źródło : Opracowania własne na podstawie danych Ośrodka Pomocy Społecznej w Trzebiatowie

Problemy opiekuńczo – wychowawcze zdiagnozowane zostały jako piąta pod względem ilościowym przesłanka udzielenia pomocy społecznej. W związku z tym rodziny z trudnościami opiekuńczo – wychowawczymi, w analizowanych latach, stanowią znaczny procent osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej. W roku 2012 liczba rodzin, którym decyzją administracyjną przyznano pomoc finansową z tytułu bezradności stanowiła 17,12% ogółu. W roku 2013 zależność procentowa uległa zmianie, stanowiąc 14,63% ogółu rodzin, które uzyskały pomoc finansową przyznaną w formie decyzji administracyjnej, pozostając jednocześnie na tym samym poziomie liczbowym.

Problem bezrobocia od lat zajmuje czołowe miejsce w przesłankach przyznawania pomocy finansowej. W obszarze pomocy społecznej bezrobocie w niewielu przypadkach funkcjonuje jako odosobniony problem, najczęściej towarzyszą mu dodatkowe formy dysfunkcji rodzin. Poziom bezrobocia w gminie Trzebiatów bezpośrednio uzależniony jest od charakteru sezonowości rynku pracy.

l.p	Liczba bezrobotnych ogółem w 2012r.			Liczba bezrobotnych ogółem w 2013r.		
	razem		kobiety	razem		kobiety
styczeń	1347		753	1047		478
luty	1346		739	1386		739
marzec	1289		705	1349		705
kwiecień	1145		599	1187		561
maj	1017		504	1047		478
czerwiec	901		418	896		405
lipiec	804		366	796		361
sierpień	787		366	799		373
wrzesień	881		459	962		477
październik	1064		602	1092		581
listopad	1168		672	1207		653
grudzień	1201		670	1303		696

Tabela 2. Liczba osób bezrobotnych w poszczególnych miesiącach 2012 i 2013 roku z podziałem na płeć
Źródło: Wojewódzki Urząd Pracy w Szczecinie

W okresie letnim wskaźnik bezrobocia obniża się o przeszło 1/3 zarejestrowanych bezrobotnych w okresie zimowym. Liczba osób bezrobotnych w podziale na miesiące prezentuje wyraźną tendencję spadkową w miesiącach nasilonej turystyki. Sezonowość pracy nie rozwiązuje jednak trudnej sytuacji rodzin wieloproblemowych.

Piecza zastępcza	2013 rok		2014 rok	
	Ilość rodzin	Ilość dzieci	Ilość rodzin	Ilość dzieci
Rodziny spokrewnione	30	40	28	33
Rodziny niezawodowe	5	7	4	6
Rodziny zawodowe	x	x	x	x

Tabela 3. Liczba rodzin zastępczych na terenie gminy Trzebiatów 2013 – 2014r

Źródło: Dane Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Gryficach

W przedstawionych latach ilość dzieci objętych pieczą uległa zmniejszeniu. Z danych Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej w Gryficach wynika, że nadzory kuratorskie z tytułu nieprawidłowości w sprawowaniu władzy rodzicielskiej kształtowały się następująco:

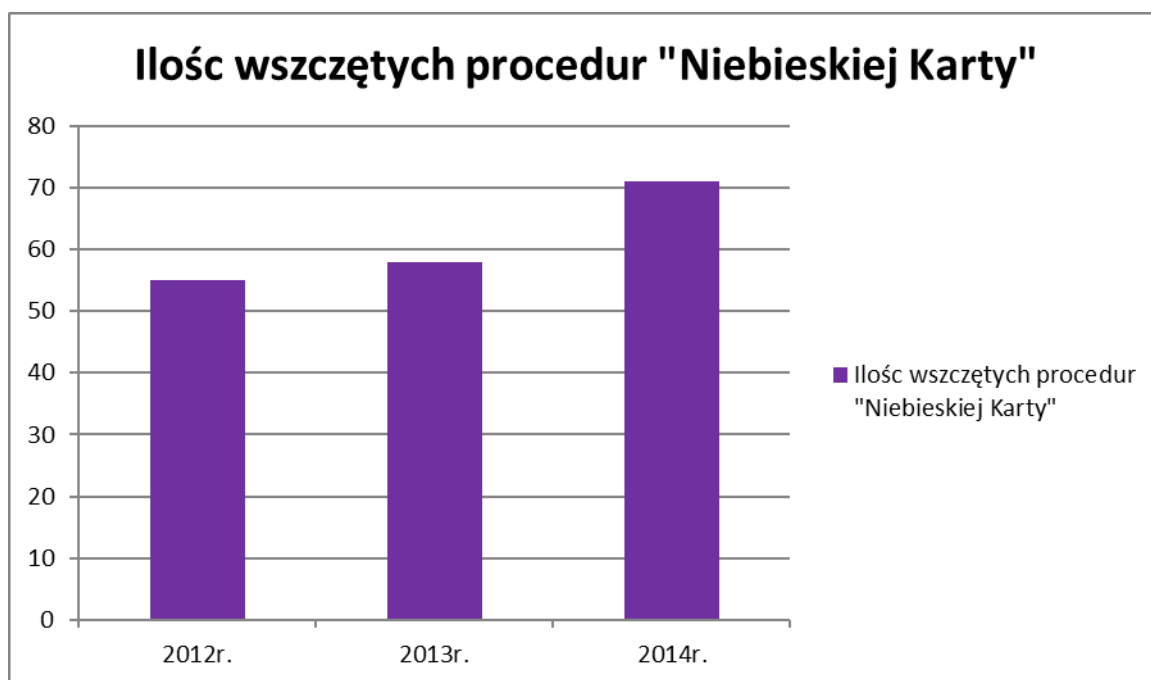
L.p	Rok	Ilość spraw	W tym ilość osób dorosłych	W tym ilość dzieci
1	2012	109	113	165
2	2013	99	106	155
3	2014	96	111	152

Tabela 4. Ilość dozorów kuratorskich na terenie gminy Trzebiatów z problemem opiekuńczo – wychowawczym

Źródło: Dane Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej w Gryficach

Powyższe dane w przeciągu ostatnich trzech lat utrzymują się na podobnym poziomie, choć od roku 2013 widoczna jest niewielka tendencja spadkowa.

Przemoc domowa stanowi znaczący czynnik wpływający na dysfunkcje rodziny. Powoduje ona zaniedbania na wielu płaszczyznach relacji wewnątrzrodzinnych. Przede wszystkim pozbawia dzieci poczucia bezpieczeństwa, wyrządza krzywdę fizyczną oraz psychiczną. Rodziny dotknięte przemocą domową wykraczają poza krąg stałych klientów pomocy społecznej. Przemoc nie dotyczy tylko rodzin wykluczonych społecznie bądź zagrożonych wykluczeniem, dotyczy ona również rodziny o dobrym statusie społecznym i ekonomicznym. Osoby doznające przemocy w rodzinie wymagają różnego rodzaju wsparcia, które jest realizowane w ramach procedury „Niebieskiej Karty”. Pomoc ukierunkowana jest zarówno do ofiar jak i sprawców.

Wykres 3. Ilość prowadzonych procedur „Niebieskiej Karty” od 2012r. do 2014r.

Źródło: Dane Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Trzebiatowie

Diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie w gminie Trzebiatów została oparta na prowadzonych działaniach, danych statystycznych instytucji współpracujących w ramach Zespołu Interdyscyplinarnego. Przekrój ostatnich 3 lat wskazuje znaczącą tendencję wzrostową problemu. Na wzrost wpływa wiele czynników, między innymi jasno uregulowane przepisy ustawowe, świadomość społeczna a także wzrastające frustracje społeczne podyktowane bezrobociem, niskimi środkami finansowymi czy uzależnieniami. Wszystkie powyższe czynniki mają bezpośredni wpływ na powstawanie bezradności w sferze opiekuńczo – wychowawczej. W związku z narastającym problemem zaistniała konieczność rozbudowania zaplecza wspierającego rodziny, które znalazły się w kryzysie. Dzięki zasobom gminy rodziny mają zabezpieczone specjalistyczne wsparcie w Punkcie Specjalistycznego Poradnictwa dla Ofiar Przemocy w Rodzinie oraz Rodzin z Problemami Opiekuńczo – Wychowawczymi. Z indywidualnego poradnictwa w roku 2014 skorzystało 70 osób, przy Punkcie funkcjonuje również grupa wsparcia. W związku z istniejącymi potrzebami w środowisku lokalnym przy Punkcie Informacyjno – Konsultacyjnym przyjmuje grupa specjalistów (terapeuta, psycholog, prawnik) świadcząca wsparcie dla osób indywidualnych i rodzin w kryzysie z istniejącym problemem uzależnienia.

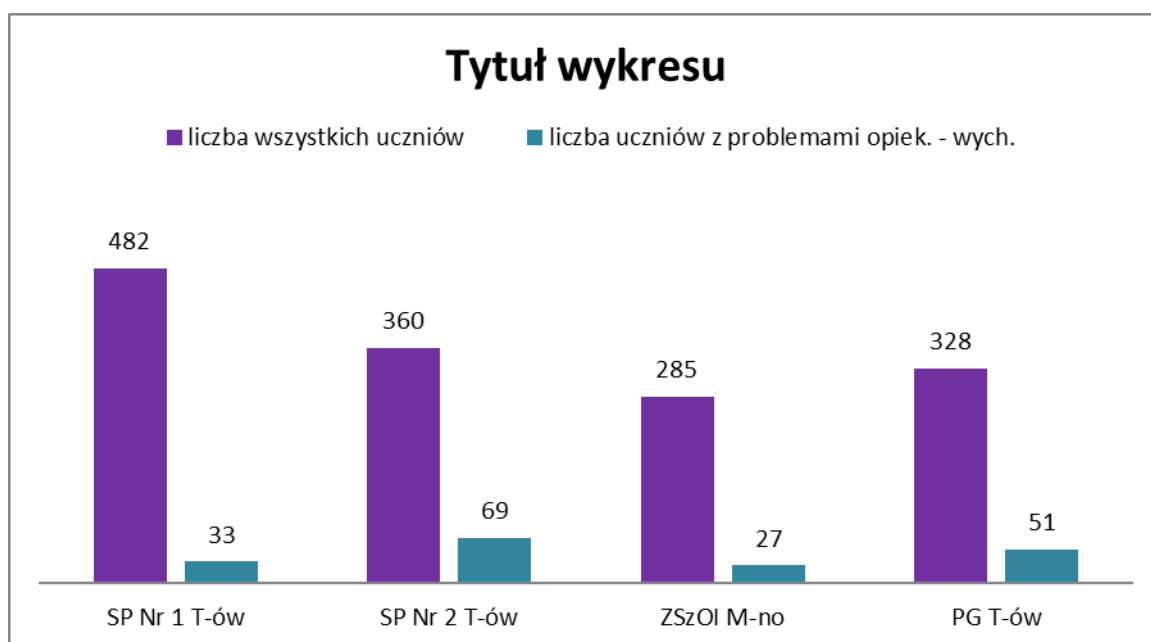
Ze statystyki Policji w Trzebiatowie wynika, że w roku 2012 wszczęte zostały 22 postępowania o czyn z art. 207 kk (znęcanie się nad rodziną). W kolejnym roku również zanotowany został wzrost prowadzonych postępowań do 28. Od stycznia 2012r. do grudnia 2013r. dokonano 54 skazań osób, które znęcały się nad rodziną.

3.2 Edukacja społeczna i profilaktyka wspierania rodzin

Prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie wspierania rodzin znajdujących się w kryzysie bądź zagrożonych wykluczeniem społecznym w szczególności dotyczy działań edukacyjnych służących wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców. Jednostki działające w tym zakresie podejmowały w latach 2013 -2014 działania wspierające:

- profilaktyka przeciwdziałania agresji skierowana do uczniów szkół - Szkoła Podstawowa Nr1 w Trzebiatowie,
- warsztaty dla rodziców „Radzenie sobie ze złością i agresją” – Szkoła Podstawowa Nr 1,

- cykl spotkań „Rozładowanie napięć emocjonalnych” - Publiczne Gimnazjum w Trzebiatowie,
- szkoła dla rodziców „Nie chce wychować chuligana” cykl - Publiczne Gimnazjum w Trzebiatowie,
- w ramach zajęć świetlicowych zajęcia profilaktyczne i sojoterapeutyczne dla dzieci z rodzin znajdujących się w kryzysie i zagrożonych wykluczeniem,
- warsztaty dla rodziców uczniów gimnazjum „Budowanie partnerstwa szkoły i rodziny” oraz dla rodziców uczniów szkoły podstawowej „Jak z miłością i szacunkiem wyznaczać dziecku granice”
- Zespół Szkół z Oddziałami Integracyjnymi w Mrzeżynie.
- realizowane w ZSZOI programy: „Szkoła bez przemocy”, „Bezpieczna szkoła”, „Strażnicy uśmiechu”, „Stop przemocy”.
- działania Zespołu Profilaktycznego w ZSZOI: apele, spektakle profilaktyczne, spotkania ze specjalistami w tym prawnikiem, pedagogiem i przedstawicielami policji
- indywidualna praca psychologów szkolnych z dziećmi z rodzin dotkniętych i zagrożonych przemocą.

Wykres 4. Liczba uczniów, w tym z problemami opiekuńczo – wychowawczymi, w roku szkolnym 2014/2015

Źródło: Dane ze szkół z terenu gminy Trzebiatów.

Pedagodzy czterech szkół na terenie gminy Trzebiatów wskazali liczbę dzieci z rodzin problemowych w obszarze funkcji opiekuńczo - wychowawczych. W szkole Podstawowej Nr 2 w Trzebiatowie powyższy problem dotyczy 19,17% ogółu uczniów. W Szkole Podstawowej Nr 1 pomimo największej ilości uczniów w bieżącym roku szkolnym uczniowie z problemem opiekuńczo – wychowawczym stanowili 6,85%. Najmniejsza liczba uczniów uczęszcza do Zespołu Szkół z Oddziałami Integracyjnymi w Mrzeżynie i tam grupa dzieci, których dotyczą problemy opiekuńczo – wychowawcze stanowi 9,48%. W Publicznym Gimnazjum w Trzebiatowie uczniowie z powyższym problemem stanowią 15,55%. W Szkole Podstawowej i Gimnazjum w Trzebiatowie problemy opiekuńczo – wychowawcze stanowią znaczny procent ogółu uczniów co jednoznacznie świadczy o konieczności wzmożenia działań ukierunkowanych nie tylko na pracę z dziećmi i młodzieżą ale przede wszystkim z całą rodziną.

Komisariat Policji w Trzebiatowie w ramach realizacji programów związanych z przeciwdziałaniem zjawisku przemocy w rodzinie podejmował działania, w których dzielnicowi uczestniczyli w kilkunastu spotkaniach z młodzieżą oraz osobami starszymi na terenie gminy Trzebiatów. Spotkania te były realizowane pod kątem programów „Bezpieczny Senior” i „Moja pierwsza edukacja prawna”. W ramach tych spotkań, które odbyły się w szkołach podstawowych, gimnazjach i w Związku Sybiraków w Trzebiatowie omawiano zagrożenia związane z przemocą w rodzinie,

wskazane zostały postępowania wobec sprawców tej przemocy oraz omawiano sposoby zapobiegania przemocy w rodzinie.

Informacja o działalności Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie została zamieszczona na stronie internetowej gminy Trzebiatów oraz Ośrodka Pomocy Społecznej jak również na tablicy informacyjnej przy wejściu głównym do budynku OPS. Rozpowszechnienie informacji o działalności Punktu Specjalistycznego Poradnictwa następuje w formie ulotek.

Punkt Konsultacyjno – Informacyjny przy GKRPA prowadzi raz w tygodniu spotkania grupy wsparcia dla osób współzależniowanych i ofiar przemocy. Informacje z zakresu poradnictwa rozpowszechniane są w formie ulotek oraz zamieszczone są na stronie internetowej gminy Trzebiatów.

Wybrane rodziny ze zdiagnozowanymi problemami opiekuńczo – wychowawczymi, w ramach Projektu Systemowego POKL Aktywni = Samodzielni, wzięły udział :

- w ośmiogodzinnych warsztatach „Diagnoza przemocy i zjawisk patologicznych w rodzinie” w miesiącu czerwcu 2014r.,
- ośmiogodzinne warsztaty „Jak budować poczucie własnej wartości” maj 2014r.,
- ośmiogodzinne warsztaty „Uzależnienie i współzależnienie – jak sobie z tym radzić” wrzesień 2014r.,
- w wyjeździe integracyjno – psychoedukacyjny w Dobrosławiu od 18 do 22 sierpnia 2014r.

Wieloprotblemowe dysfunkcje rodzin wymagają szerokiego wsparcia, nie tylko finansowego, ale przede wszystkim skoncentrowanego na rozwiązywaniu indywidualnych problemów wewnątrzrodzinnych. W związku z tym w marcu 2014r. w Ośrodku Pomocy Społecznej stworzone zostało stanowisko starszego pracownika socjalnego ds. pracy z rodziną problemową, które obejmuje swoim zakresem między innymi:

- analizę sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego oraz ustalenie przyczyn kryzysu,
- wzmocnienie roli i funkcji rodziny,
- rozwijanie umiejętności opiekuńczo- wychowawczych rodziny,
- pomoc w integracji rodziny i ustalenia zasadności objęcia rodziny opieką asystenta rodziny,
- sprawowanie bezpośredniego nadzoru nad organizacją pracy asystenta rodziny.

Pracownik swoim działaniem obejmował w roku 2014 10 rodzin ze zdiagnozowanymi problemami opiekuńczo – wychowawczymi.

Ośrodek Pomocy Społecznej w związku z realizacją ustawy z 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej zabezpiecza rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych poprzez planowanie działań mających na celu przywrócenie zdolności do prawidłowego funkcjonowania i wypełniania ról. Od lutego 2012r. do stycznia 2014r. OPS zatrudniał jednego asystenta rodziny natomiast od czerwca 2014r. w strukturach tuż. Ośrodka pozostaje zatrudnionych dwóch asystentów rodziny, którzy swoim wsparciem obejmują 12 rodzin.

Na terenie gminy funkcjonują:

- Przedszkole Publiczne z dwoma filiami (Trzebiatów i Mrzeżyno),
- dwa Punkty Przedszkolne prowadzone przez Zachodniopomorskie Towarzystwo Przyjaciół Dzieciom (Jaromin, Chomętowo),
- trzy szkoły podstawowe (dwie w Trzebiatowie i jedna w Mrzeżynie),
- trzy gimnazja, w tym jedno z oddziałami integracyjnymi i jedno dla osób dorosłych (Trzebiatów i Mrzeżyno),
- dwa Zespoły Szkół Ponadgimnazjalnych i Ochotniczy Hufiec Pracy (Trzebiatów),
- Mrzeżyńskie Centrum Sportu,

- Stadion OSiR (Trzebiatów),
- boisko „Orlik” (Trzebiatów),
- Trzebiatowski Ośrodek Kultury,
- placówki wsparcia dziennego prowadzone przez TPD (Chomętowo, Jaromin, Mirosławice, Sadlno, Roby, Trzebusz).

Wymienione podmioty pozwalają dzieciom i młodzieży realizować swoje zainteresowania, a także organizują czas wolny oraz pomoc w nauce. Realizowane są zajęcia w formie kółek zainteresowań, zajęć wychowawczych, imprez okolicznościowych i integracyjnych, wyjazdów grupowych oraz warsztatów dla rodziców.

IV. CEL GŁÓWNY I CELE SZCZEGÓŁOWE

CEL GŁÓWNY

Wzmocnienie funkcji opiekuńczo – wychowawczych rodzin przeżywających trudności w prawidłowym wypełnianiu swoich obowiązków

CELE SZCZEGÓŁOWE

- Inicjowanie działań na rzecz wspierania rodzin z problemami opiekuńczo– wychowawczymi
- Zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych w rodzinie oraz umożliwienie wyjścia z istniejącego kryzysu
- Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych rodzinom w kryzysie
- Organizacja różnych form spędzania czasu wolnego dla dzieci z rodzin pozostających w kryzysie

Cel szczegółowy 1 Inicjowanie działań na rzecz wspierania rodzin z problemami opiekuńczo – wychowawczymi				
	DZIAŁANIA	TERMIN	WSKAŹNIKI	REALIZATORZY
1	Praca socjalna prowadzona przez pracowników socjalnych	2015-17	- liczba monitorowanych rodzin, - liczba odmówionych propozycji podjęcia współpracy, - liczba rodzin, których dochód, przekroczył ustawowe kryterium dochodowe,	OPS
2	Prowadzenie poradnictwa specjalistycznego	2015-17	- liczba osób, które skorzystały z Punktu Specjalistycznego Poradnictwa z powodu problemów opiekuńczo – wychowawczych, - liczba osób skierowanych do psychologa w Punkcie Informacyjno – Konsultacyjnym, - liczba osób, które zostały skierowane do Poradni Pedagogiczno – Psychologicznej - liczba osób, które zostały skierowane do PCPR/PIK - liczba grup wsparcia dla osób z problemami opiekuńczo – wychowawczymi	OPS, Zespół Interdyscyplinarny, GKRPA, PCPR

3	Działania Zespołu Interdyscyplinarnego	2015-17	- liczba rodzin z dziećmi dotkniętych problemem przemocy domowej, - liczba dzieci w rodzinach, - liczba osób stosujących przemoc w rodzinie skierowana do programu korekcyjno – edukacyjnego, - liczba zamkniętych procedur NK z powodu zatrzymania przemocy domowej	Zespół Interdyscyplinarny, PCPR
4	Placówki wsparcia dziennego	2015-17	- ilość placówek, - ilość uczestników	GKRPA, Dyrektorzy szkół
<p align="center">Cel szczegółowy 2 Zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych w rodzinie oraz umożliwienie wyjścia z istniejącego kryzysu</p>				
1	Zapewnienie opieki asystenta rodziny	2015-17	- liczba asystentów, - liczba rodzin wspartych pracą asystenta rodziny, - liczba dzieci w rodzinach wspartych asystenturą, - liczba odmówionych propozycji wsparcia asystenta rodziny	OPS
2	Wsparcie pracownika socjalnego ds. pracy z rodziną	2015-17	- liczba rodzin, - liczba zawartych kontraktów, - liczba dzieci w rodzinach, - liczba odmów podjęcia współpracy	OPS
3	Umożliwienie podnoszenia kompetencji wychowawczych rodziców/opiekunów (np. prelekcje, warsztaty)	2015-17	- liczba szkoleń, warsztatów, prelekcji prowadzona przez placówki oświatowe	Dyrektorzy szkół i przedszkola
4	Podnoszenie kwalifikacji osób pracujących na rzecz rodziny w kryzysie	2015-17	- liczba szkoleń	OPS, GKRPA Dyrektorzy szkół i przedszkola
<p align="center">Cel szczegółowy 3 Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych rodzinom w kryzysie</p>				
1	Pomoc finansowa przyznana rodzinom dotkniętym problemem uniemożliwiającym prawidłowe pełnienie ról rodzicielskich	2015-17	- liczba rodzin, którym przyznano pomoc z tyt. problemów, opiekuńczo – wychowawczych, - liczba osób w rodzinach	OPS

2	Objęcie posiłkami dzieci w szkołach i przedszkolu	2015-17	- liczba rodzin objętych pomocą w formie dożywiania, - liczba dzieci w wieku szkolnym korzystająca z posiłków w ramach programu, - liczba dzieci w wieku przedszkolnym korzystająca z posiłków w ramach programu, - liczba dzieci objęta programem osłonowym	OPS, Dyrektorzy szkół i przedszkola
3	Wspieranie systemu rodzinnej opieki zastępczej	2015-17	- liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej poniżej 10 roku życia, - ilość dzieci umieszczona w zastępczej pieczy powyżej 10 roku życia, - liczba zabezpieczonych dzieci w trybie art.12a ustawy z 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, - liczba dzieci, które powróciły do rodzin biologicznych	OPS, PCPR
<p style="text-align: center;">Cel szczegółowy 4 Organizacja różnych form spędzania czasu wolnego</p>				
1	Organizowanie wypoczynku dla dzieci i młodzieży	2015-17	- ilość organizacji/jednostek prowadzących działalność, - ilość organizowanych form wypoczynku	OPS, GKRPA, organizacje pozarządowe
2	Rozwijanie aktywnych form integracji społecznej (np. dzień dziecka, spotkania, pikniki)	2015-17	- liczba organizowanych form integracji społecznej, - liczba podmiotów, które organizowały formy spędzania czasu wolnego	UM, OPS, GKRPA, Rady sołeckie, organizacje pozarządowe

V. SPOSÓB REALIZACJI PROGRAMU.

Do realizacji poszczególnych celów prowadzą działania, których wybór został poprzedzony szczegółową analizą sytuacji indywidualnej. Podstawowym narzędziem służącym do diagnozy jest rodzinny wywiad środowiskowy. Działania wspierające rodziny odnoszą pozytywne skutki wówczas, gdy są dostosowane do problemów oraz mobilności konkretnej rodziny. Priorytetem wspierania rodziny jest zapewnienie odpowiednich warunków rozwoju dziecka, kształtowanie właściwych wartości i norm w procesie wychowania. Działania profilaktyczne winny być skierowane do rodzin niewydolnych wychowawczo, dotkniętych zagrożeniami oraz przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Ustawa z 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej definiuje zakres zadania do realizacji przez gminy:

1. opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny,
2. tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji asystentów rodziny,
3. tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo– wychowawczej przez:
 - a. zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
 - b. organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
 - c. prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci.

5.1 Praca z rodziną

Praca z rodziną ukierunkowana jest na wzmocnienie więzi uczuciowych, pomoc w integrowaniu rodziny z otoczeniem, pomoc w odbudowie funkcji opiekuńczo–wychowawczych, minimalizowanie czynników negatywnych dla dziecka. Praca na rzecz rodziny odnosi pozytywny skutek wówczas kiedy jest prowadzona przez profesjonalnie przygotowaną. W pracy z rodziną ważna jest koordynacja działań wszystkich instytucji i służb działających na rzecz rodziny. Ośrodek Pomocy Społecznej w Trzebiatowie realizuje zadania wynikające z ustawy poprzez szeroko rozumianą profilaktykę oraz budowę lokalnego systemu wsparcia oraz współpracy z instytucjami i organizacjami działającymi w obszarze profilaktyki ukierunkowanej na dziecko i rodzinę.

VI. ADRESACI PROGRAMU

Program skierowany jest do mieszkańców gminy Trzebiatów. Adresatami są dzieci i rodziny z terenów gminy przeżywające trudności w sferze opiekuńczo-wychowawczej. Wszystkie dzieci wymagają ochrony swoich praw i wolności oraz pomocy dla zapewnienia harmonijnego rozwoju i przyszłej samodzielności życiowej. Szczególnej uwagi wymagają dzieci i młodzież z rodzin niewydolnych wychowawczo. Bezradność oraz liczne dysfunkcje w rodzinie przyczyniają się do powstawania znacznych strat rozwojowych dzieci żyjących w takich rodzinach. Niewydolność rodziców zaburza zaspokajanie podstawowych potrzeb rozwojowych dziecka, prowadzi między innymi do niepowodzeń szkolnych oraz izolacji społecznej. Stworzenie dzieciom z tych rodzin możliwości uczestniczenia w zajęciach w ramach świetlic i kół zainteresowań ma na celu pomoc w sferze edukacyjnej w szerokim tego słowa znaczeniu, w tym rozwijanie zainteresowań i uzdolnień oraz kreowanie prawidłowych wzorców zachowania.

VII. PODMIOTY

1. Ośrodek Pomocy Społecznej w Trzebiatowie.
2. Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
3. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gryficach.
4. Komisariat Policji.
5. Straż Miejska.
6. Poradnia Pedagogiczna – Psychologiczna w Gryficach
7. Punkt Specjalistycznego Wsparcia przy OPS w Trzebiatowie.
8. Punkt Informacyjno – Konsultacyjny przy GKRPA w Trzebiatowie.
9. Placówki oświatowe na terenie gminy Trzebiatów.
10. Sąd Rejonowy w Gryficach
11. Zespół Kuratorskiej Służby Sądowniczej w Gryficach.
12. Organizacje pozarządowe.

7.1 Realizatorzy Programu

1. Ośrodek Pomocy Społecznej
2. Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
3. Szkoły i Przedszkole z terenu gminy Trzebiatów
4. Urząd Miejski

przy współpracy z :

Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Gryficach,
Komisariatem Policji w Trzebiatowie
Zespołem Kuratorskiej Służby Sądowniczej w Gryficach.

VIII. SPODZIEWANE REZULTATY

1. Poprawa funkcjonowania rodzin z problemami.
2. Podniesienie jakości usług świadczonych przez jednostki zaangażowane w realizację Programu.
3. Gromadzenie danych na temat działań podejmowanych na rzecz opieki nad dzieckiem i rodziną.
4. Poprawa sytuacji dziecka w środowisku szkolnym.
5. Poprawa stanu bezpieczeństwa rodziny, dzieci i młodzieży.
6. Zwiększenie aktywności organizacji pozarządowych.
7. Ograniczenie zjawiska wykluczenia społecznego.

IX. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU

Zadania wynikające z Programu będą finansowane z:

- środków budżetu Gminy Trzebiatów,
- środków budżetu Państwa,
- środków zewnętrznych (w tym UE)

X. EWALUACJA

Ewaluacja, jako forma nadzoru, będzie prowadzona na bieżąco a jej celem jest uzyskanie informacji czy osiągnięto zakładane rezultaty, oraz w jakim stopniu zrealizowano cele Programu. W razie potrzeb ewaluacja pozwoli jednocześnie na wprowadzanie w trakcie realizacji modyfikacji w celu uzyskania oczekiwanych efektów zawartych w Programie.

XI. PODSUMOWANIE

Celem działań profilaktycznych jest zapobieganie negatywnym zjawiskom, zarówno tym które mogą zaistnieć, jak i tym które już istnieją. Istotne znaczenie mają działania profilaktyczne skierowane do rodzin wymagających wsparcia ze strony osób i instytucji powołanych do tego zadania. Program zakłada tworzenie optymalnych warunków dla poprawy jakości życia dzieci i ich rodzin. Wsparcie rodziny może odnieść pozytywny skutek wówczas, gdy zostaną stworzone warunki do wyeliminowania negatywnych czynników zakłócających jej rozwój. Szansą na prawidłowe funkcjonowanie w środowisku jest wykorzystanie własnej aktywności i wewnętrznego potencjału oraz nowych umiejętności w obszarze funkcjonowania rodziny. Pomoc na rzecz rodzin ukierunkowana winna być na wykorzystanie własnych zasobów i możliwości przy współudziale specjalistycznego wsparcia.

XII. OSOBY TWORZĄCE PROGRAM

Iwona Frączek – Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Trzebiatowie

Magdalena Michniewicz – Zastępca Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Trzebiatowie